

รูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร
เพื่อคุณภาพชีวิตสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
The Public Park Tourist Attraction Management Model in Bangkok for Quality
Life of Hearing Loss or Cognitively Impaired People

ชนินันท์ แยมขวัญยืน¹, คณิต เขียววิชัย² และวิชิต อิมอารมย์³

Chaninun Yaemkwanyuen¹, Kanit Kheovichai² and Vichit Imarom³

สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ การท่องเที่ยวและกีฬา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Recreation, Tourism and Sport Management Affiliation, Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹markanntony1978@gmail.com

Retrieved: August 8, 2024; Revised: October 21, 2024; Accepted: November 7, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สวนสาธารณะบึงหนองบอน ถนนเฉลิมพระเกียรติ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย อายุ 20 ปีขึ้นไป ที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อ แหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกิจกรรม ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 1.04) ด้านองค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 1.04) ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = 1.07) ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 1.08) ด้านการบริการการท่องเที่ยว ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = 1.04) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ = 3.59, S.D. = 1.03)

คำสำคัญ: การจัดการ; แหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะ; กรุงเทพมหานคร; คุณภาพชีวิต; ผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

Abstract

This article aims to study the travel demands for public park tourist attractions in Bangkok among individuals with hearing or communication impairments. The research is quantitative, focusing on Bueng Nong Bon Public Park, Chalermprakiat Road, Nong Bon Subdistrict, Prawet District, Bangkok. The sample group consists of 400 hearing or communication-impaired individuals aged 20 and above who reside in Bangkok. The sample size was calculated using Taro Yamane's formula (Yamane, 1973). The research tool used was a questionnaire on travel demands. Data were analyzed using basic statistics such as frequency distribution, percentage, mean, and

standard deviation (S.D.) The research findings reveal that most respondents have a high level of demand for Bueng Nong Bon Public Park as a tourist destination ($\bar{x}=3.67$, S.D. = 0.98). When considering each aspect, it was found that all aspects are rated at a high level of demand, ranked in descending order as follows: activities ($\bar{x}=3.74$, S.D. = 1.04), tourism management and administration ($\bar{x}=3.71$, S.D. = 1.04), accessibility ($\bar{x}=3.69$, S.D. = 1.07), value of the tourist destination ($\bar{x}=3.67$, S.D. = 1.08), tourism services ($\bar{x}=3.67$, S.D. = 1.04), and facilities ($\bar{x}=3.59$, S.D. = 1.03)

Keywords: Management; Public Park Tourist Attraction; Bangkok; Quality Life; Hearing Loss or Cognitively Impaired People

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2560 สัดส่วนผลผลิตมวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism Gross Domestic Product: TGDP) ต่อผลผลิตมวลรวมในประเทศของประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 17.65 ก่อให้เกิดการจ้างงานในด้านการท่องเที่ยว จำนวน 4.31 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 11.53 ของการจ้างงานทั้งหมดของประเทศ เป็นช่วงก่อนที่ทั่วโลกจะเผชิญกับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์โคโรนา หรือนิยมใช้ชื่อเรียกว่า “โรคโควิด-19 (COVID-19)” ในช่วงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562 (สำนักปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

ภายใต้สถานการณ์ที่เริ่มเกิดการคลี่คลายจากโรคโควิด-19 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเริ่มเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก เนื่องจากองค์ประกอบของการท่องเที่ยวของไทยด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) อันหมายถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สามารถจับต้องได้ จับต้องไม่ได้ เช่น ทะเล ภูเขา น้ำตก หมู่เกาะ หาดทราย และขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น หรือแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นเอง เช่น วัด โบราณสถาน สถาปัตยกรรมต่าง ๆ และสวนสาธารณะ เป็นต้น เหตุผลสำคัญของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยคือขึ้นชอบความสวยงาม ความสมบูรณ์ในทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศ อาหาร เครื่องดื่มที่มีต้นทุนในการเดินทางที่น้อยกว่าประเทศคู่แข่ง (พงศธร จันทรวิโรจน์ และณัฏฐ์ กุฬิสร์, 2554) โดยในงานวิจัยของจุฑาภรณ์ ฮาร์ล และศศิธร จัวนพันธ์ (2557) ศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยการบริการด้านการท่องเที่ยวและอสังหาริมทรัพย์ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมในความหลากหลายทางประเพณีและวัฒนธรรม และสอดคล้องกับการศึกษาของจุฑาภรณ์ ฮาร์ล และศศิธร จัวนพันธ์ (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ ปัจจัยสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัจจัยวัฒนธรรม ปัจจัยการบริการด้านการท่องเที่ยวและอสังหาริมทรัพย์

หากกล่าวถึงสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวได้หลากหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท และรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิง

สุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ ฯลฯ ทั้งนี้ลักษณะของรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษของนักท่องเที่ยวนั้น ถือได้ว่าเป็นรูปแบบที่ถูกพัฒนาเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เนื่องจากรูปแบบของการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษเป็นการเจาะกลุ่มตลาดด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะอีกทั้งยังเป็นรูปแบบที่สร้างความแตกต่างไปจากรูปแบบการท่องเที่ยวเดิม ซึ่งหากจะพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยที่มีส่วนในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม คงปฏิเสธแหล่งท่องเที่ยวอย่างสวนสาธารณะไม่ได้ เนื่องจากสวนสาธารณะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ อีกทั้งพื้นที่ของสวนสาธารณะมีการออกแบบพื้นที่เพื่อใช้ในการออกกำลังกาย และจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ของผู้คนในสังคม ตลอดจนสวนสาธารณะเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อความยั่งยืนแก่ประเทศอย่างแท้จริง (นพเก้า หัตถุมพล, 2552; ทิวพร ใจก้อน, 2560)

นอกจากนี้ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับสวนสาธารณะ เนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ที่กำหนดพื้นที่สีเขียวต่อหัวของประชากร และยิ่งไปกว่านั้นหากพิจารณาสวนสาธารณะไม่ได้มีพื้นที่การใช้ประโยชน์เพียงแค่เป็นสถานที่ออกกำลังกายหรือพักผ่อนหย่อนใจ แต่สวนสาธารณะที่ดี ต้องช่วยสร้างความสัมพันธ์ของคน สร้างสุขภาวะที่ดีให้แก่คนทั้งมวล เช่นเดียวกับกรุงเทพมหานครที่เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย และมีชื่อเสียงสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่เชื่อมโยงคุณภาพชีวิตอย่างสวนสาธารณะที่มีอยู่หลายแห่งถูกพัฒนาสู่เมืองที่ยั่งยืน เช่น สวนป่าเบญจกิติ สวนลุมพินี สวนจตุจักร สวนหลวง ร.9 ซึ่งสวนสาธารณะดังกล่าวส่วนใหญ่จะมีพื้นที่ให้ออกกำลังกาย นั่งเล่น ชื่นชมธรรมชาติต้นไม้ ดอกไม้ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่กรุงเทพมหานครยังมีสวนสาธารณะบึงหนองบอนที่มีบริการเฉพาะอย่างกีฬาทางน้ำให้บริการแก่ประชาชน นักกีฬา และนักท่องเที่ยว ที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษที่เป็นได้ทั้งการท่องเที่ยวเชิงกีฬา หรือการออกแบบกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในสวนสาธารณะบึงหนองบอน หรือ ศูนย์กีฬาทางน้ำบึงหนองบอน ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยพื้นที่ภายในสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีเนื้อที่กว่า 600 ไร่ สร้างขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2539 เป็นโครงการแก้มลิงตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 และพัฒนาเป็นลักษณะอ่างเก็บน้ำ จนในปัจจุบันกลายเป็นศูนย์ฝึกกีฬาทางน้ำของกรุงเทพมหานครที่มีชื่อเสียงสำหรับบรรดานักกีฬาและประชาชน เช่น กีฬาวินเซิร์ฟ การพายเรือคายัค แคนู เป็นต้น เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมครบครัน ทั้งออกกำลังกาย เดินพักผ่อนชมธรรมชาติ เล่นกิจกรรมทางน้ำ เส้นทางปั่นจักรยาน (กรุงเทพมหานคร เมืองแห่งกีฬา Bangkok Sports City, 2564)

ภายใต้แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การกล่าวถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) หรือที่รู้จักกันในชื่อย่อว่า “SDGs” 17 เป้าหมาย เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยเป้าหมายเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืนในระยะยาว ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) ให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคม (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อน วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

ทุกเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนเกี่ยวข้องกับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเพศใดหรือวัยใด โดยเฉพาะบุคคลที่มีอวัยวะครบ 32 ประการ มาตรฐานคุณภาพชีวิตที่ดีประกอบด้วยหลากหลายปัจจัย เช่น สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

สภาพจิตใจที่ดี อารมณ์ที่มั่นคง สติปัญญาที่เฉียบแหลม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตาม สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษหรือผู้ที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เช่น การมองเห็น การได้ยิน การสื่อสาร การเคลื่อนไหว รวมถึงปัญหาทางจิตใจ พฤติกรรม สติปัญญา และการเรียนรู้ พวกเขาจำเป็นต้องได้รับการดูแลและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนอย่างพิเศษ ดังนั้น การให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคลเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรมองข้าม ดังนั้น ภาครัฐต้องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ หรือมีความบกพร่องทางร่างกายในประเภทต่าง ๆ ค่อนข้างน้อย อาจเนื่องจากสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เอื้ออำนวยในการเดินทางท่องเที่ยว หรือข้อจำกัดของความบกพร่องทางร่างกาย ในขณะที่ บุคคลกลุ่มนี้มีความต้องการในการเดินทางเหมือนคนปกติ แม้จะนิยมเดินทางพร้อมกับครอบครัวแต่ก็สามารถเดินทางด้วยตัวเองได้ จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐที่จะต้องพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการพิเศษ หรือมีความบกพร่องทางร่างกาย โดยจากรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทยของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (2565) พบว่า ในปี พ.ศ.2565 คนพิการที่ได้รับการออกบัตรประจำตัวคนพิการจำนวน 2.15 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 3.26 ของประชากรทั้งประเทศ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครเพื่อคุณภาพชีวิตสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยผู้วิจัยคาดว่าผลที่ได้รับจะเป็นแนวทางแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานบริการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของประเทศไทยสำหรับการรองรับกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการพิเศษให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการการเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

การทบทวนวรรณกรรม

ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ (2560) ให้ความหมาย คำว่า การท่องเที่ยว คือ การเดินทางท่องเที่ยวด้วยความสมัครใจ จากถิ่นที่อยู่อาศัยที่อื่นเป็นการชั่วคราว ไม่ใช่ไปเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความพึงพอใจ ได้แก่ การพักผ่อน การเล่นกีฬา การศึกษา การขนส่ง และบริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2560) กล่าวว่า การท่องเที่ยว (Tourism) เป็นปรากฏการณ์ความเคลื่อนไหวของมนุษย์ในลักษณะการเกิดทางออกจากที่พักอาศัยปกติไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ตามความต้องการและความสนใจเฉพาะของตน เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น รวมทั้งต้องการได้รับการพักผ่อนทั้งร่างกาย จิตใจ และความสุขในทุกของการเดินทาง

ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล (2560) กล่าวถึง การท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นซึ่งกันและกันระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้จัดบริการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว

จากการให้ความหมายของนักวิชาการ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เพื่อให้นิยามความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างบุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นที่อยู่โดยปกติของตน ไปยังท้องถิ่นอื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ โดยวัตถุประสงค์ดังกล่าวมิใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ หรือเรียกว่า “ผู้เยี่ยมเยือน/นักท่องเที่ยว/ผู้เดินทาง” กับผู้ให้บริการ ผู้ประกอบการ หน่วยงาน และประชาชนด้านการท่องเที่ยว ที่เรียกว่า “เจ้าบ้าน” ที่นำเสนอสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

ประกาศรี เอียร์ธูมา, ดรชณี เอ็มพันธุ์ และนภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงศเชียว (2565) ให้ความหมายของ ศักยภาพการท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ สิ่งแวดล้อม และชุมชน ในการนำมาใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว เอื้อต่อการพัฒนาหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว และสามารถรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวได้ ให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดความน่าสนใจในการทำท่องเที่ยวภายใต้ความเหมาะสมในการใช้ทรัพยากรที่ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ

ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี (2556) กล่าวว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว คือ ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการพัฒนา การปรับปรุงหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความน่าสนใจของท้องถิ่นนั้นว่ามีความเพียงพอที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นหรือไม่

ธฤชวรรณ มาตกุล (2556) กล่าวว่า การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง “การกระทำหรือปฏิบัติอย่างมีเป้าหมายเพื่อสอดคล้องกับหลักทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ทางสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทางมาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม หากกล่าวถึง การจัดการการท่องเที่ยว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประยุกต์หลักการจัดการมาใช้กับศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมขององค์ประกอบการท่องเที่ยวที่แหล่งท่องเที่ยวนั้นมี โดยการจัดการการท่องเที่ยวมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดโครงสร้างองค์การ การนำ และการควบคุม

จิรารัตน์ นงค์ทอง และพิมพ์า ขจรธรรม (2560) กล่าวถึง คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพชีวิตคือการรับรู้ของแต่ละบุคคลต่อสถานะในชีวิตของตน ภายใต้บริบทของวัฒนธรรมและความหมายของระบบในสังคมที่พวกเขาอาศัยอยู่และสัมพันธ์กับเป้าหมาย ความคาดหวัง มาตรฐานของสังคม และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า คุณภาพชีวิตเป็นระดับความพึงพอใจในชีวิตที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล

อนรรฆ อีสเฮาะ (2562) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิต หมายถึง การรับรู้ถึงความพึงพอใจในการดำรงชีวิต หรือการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีในด้านต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการดำรงชีวิตและส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในทิศทางที่ดี ได้แก่ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่ตนเองและสังคม

กาญจนา อังศุฉวิล (2564) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีคุณภาพชีวิตเพื่อนำมาเป็นกรอบศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครเพื่อคุณภาพชีวิตสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ผู้วิจัยพิจารณาถึงความเหมาะสมในเครื่องมือการประเมินคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2545) ที่ได้มีผู้นำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้ในการประเมินคุณภาพชีวิตเป็นจำนวนมาก (อนรรฆ อีสเฮาะ, 2562) ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้การวัดระดับคุณภาพชีวิตสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จึงวัดคุณภาพชีวิตครอบคลุม 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม

อมร พงษ์สว่าง และ สิทธิพร สุนทร (2564) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หมายถึง ผู้ที่สูญเสียสมรรถภาพทางการได้ยินเนื่องจากอวัยวะการได้ยิน ทำให้มีผลกระทบต่อบุคคลนั้น ๆ

เกยูร วงศ์ก้อม (2553) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อาจจะเป็นคนหูตึงหรือหูหนวก ซึ่งความบกพร่องสามารถรู้ได้จากการวัดการได้ยินด้วยเสียงบริสุทธิ์ที่ความถี่ 500 1,000 และ 2,000 รอบต่อวินาที (เฮิรตซ์) ได้ค่าเฉลี่ยความไว ณ ระดับที่น้อยที่สุดในหูข้างที่ดีกว่า โดยวัดจากเสียงที่ความถี่ทั้งสามเป็นค่าระหว่าง 26-90 เดซิเบล สามารถใส่เครื่องช่วยฟังและรับฟังเสียงให้ชัดเจนขึ้นได้ เรียกว่า คนหูตึง และถ้าหากมีค่า 90 เดซิเบลขึ้นไปเรียกว่า หูหนวก

ดังนั้น บุคคลที่มีความต้องการพิเศษทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลข่าวสารผ่านทางทางการได้ยิน และในการสื่อความหมาย เช่น พูดไม่ได้ หรือฟังผู้อื่นพูดแล้วไม่เข้าใจ เป็นต้น

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณพื้นที่วิจัย คือ สวนสาธารณะบึงหนองบอน ถนนเฉลิมพระเกียรติ แขวงหนองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย อายุ 20 ปีขึ้นไป ที่พำนักพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากข้อมูลสถิติคนพิการที่จะทะเบียนในประเทศไทย ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2566 จากระบบงานออกบัตรประจำตัวคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พบว่า ปี พ.ศ. 2565 จำนวนคนพิการประเภททางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 20,372 คน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, 2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย อายุ 20 ปีขึ้นไป ที่พำนักพักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง เนื่องจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงเลือกการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) เครื่องมือที่ใช้ในการแบบสอบถามความต้องการ (Questionnaire) เพื่อศึกษาข้อมูลความต้องการเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน กรุงเทพมหานครของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ซึ่งสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และความต้องการเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน กรุงเทพมหานครที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิต แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 10 ข้อ เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลาพิการ ภูมิลำเนา เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและความสนใจการท่องเที่ยวของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ เช่น การเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์การเดินทาง ช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว ยานพาหนะที่เดินทาง จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยว และช่องทางการรับทราบข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 29 ข้อ เช่น ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเข้าถึง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการบริการการท่องเที่ยว และด้านองค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 25 ข้อ เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะคำถามแบบคำถามปลายเปิด

รวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยออกแบบกระบวนการเก็บข้อมูลหลากหลายช่องทาง ได้แก่ การสัมภาษณ์จาก ผู้ให้คำตอบโดยตรง (Personal Interview หรือ Face to Face Interview) การทอดแบบสอบถามไว้ให้ผู้ตอบกรอกข้อมูลด้วยตนเอง (Self - Enumeration) การส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบทางไปรษณีย์ (Mailed Questionnaire) และการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ (พรพิมล ข้าเพชร, ปาริฉัตร ศรีหะรัญ และวันดี หิรัญสถาพร, 2564) โดยขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ หลังจากได้ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยจะมีการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำถามทุกข้อ หากแบบสอบถามชุดใดที่ได้รับคำตอบไม่ครบจะไม่นำแบบสอบถามชุดนั้นมาใช้ ทั้งนี้แบบสอบถามที่ได้รับการตอบสมบูรณ์ผู้วิจัยจะนำมาดำเนินการลงรหัส (Coding) บันทึกข้อมูลเพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ต่อไป ระหว่างเดือน เมษายน ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด มีจำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 รองลงมาคือเพศชาย มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 มีอายุ 38 ปี มากที่สุด มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 รองลงมาคือ อายุ 45 ปี มีจำนวน 23 คน มีสถานภาพโสด มากที่สุด มีจำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.25 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส มีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 นับถือศาสนาพุทธ มากที่สุด มีจำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 และศาสนาอิสลาม มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 มีระดับการศึกษาสูงสุดคือ ปริญญาตรี มากที่สุด มีจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 ตามลำดับ มีอาชีพหลักเป็นพนักงานเอกชน มากที่สุด มีจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 รองลงมาคือ นักเรียน นักศึกษา มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 ตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท มากที่สุด มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 รองลงมาคือ ไม่เกิน 10,000 บาท มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พิการโดยกำเนิด มากที่สุด มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 รองลงมาคือ ระยะเวลาพิการ 7 ปีขึ้นไป มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามลำดับ และมีที่พักอาศัยในปัจจุบันอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.75 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ที่พักอาศัยในปัจจุบันอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละ ท่านเคยเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนหรือไม่

ท่านเคยเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เคยเดินทาง	299	74.75
2. เคยเดินทาง	101	25.25
2.1 นั่งเล่นพักผ่อน	38	37.62
2.2 ปิกนิก/นั่งรับประทานอาหาร	11	10.89
2.3 ถ่ายภาพ/ชมวิวทิวทัศน์	2	1.98
2.4 เดิน/วิ่งออกกำลังกาย	28	27.72
2.5 ปั่นจักรยาน	5	4.95
2.6 เล่นกีฬาเล่นกีฬาเอนกประสงค์	0	0.00
2.7 กิจกรรมทางน้ำ เช่น กีฬาเรือใบ เรือคายัค เรือกรรเชียงบก กีฬาวินเซิร์ฟ และเรือแคนู เป็นต้น	15	14.85
2.8 อื่น ๆ	2	1.98
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีจำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 74.75 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม นั่งเล่นพักผ่อน มากที่สุด มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 37.62 รองลงมาคือ เดิน/วิ่งออกกำลังกาย มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.72 กิจกรรมทางน้ำ เช่น กีฬาเรือใบ เรือคายัค เรือกรรเชียงบก กีฬาวินเซิร์ฟ และเรือแคนู เป็นต้น มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.85 ปิกนิก/นั่งรับประทานอาหาร มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.89 ปั่นจักรยาน มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.95 ถ่ายภาพ/ชมวิวทิวทัศน์ และทำกิจกรรมอื่น ๆ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.98

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละ ท่านรู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนหรือไม่

ท่านรู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่รู้จัก	274	68.50
2. รู้จัก	126	31.50
2.1 สื่อโทรทัศน์	28	22.22
2.2 สื่อวิทยุ	10	7.94
2.3 สื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสาร)	10	7.94
2.4 ป้ายประชาสัมพันธ์/แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่/ใบปลิว	7	5.56
2.5 สื่อบุคคล (บุคคลในครอบครัว/เพื่อน	20	15.87
2.6 สื่อสังคมออนไลน์	51	40.48
2.6.1 ไลน์	2	3.92
2.6.2 เฟซบุ๊ก	14	27.45
2.6.3 ทวิตเตอร์	2	3.92
2.6.4 ยูทูบ	4	7.84
2.6.5 อินสตาแกรม	6	11.76
2.6.6 TikTok	23	45.10

ท่านรู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
2.6.7 อื่น ๆ	0	0.00
2.7 เว็บไซต์	0	0.00
2.8 อื่น ๆ	0	0.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีจำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน มีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50

ผู้ตอบแบบสอบถามที่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน ผ่านช่องทาง TikTok มากที่สุด มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาคือ เฟซบุ๊ก มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.45 อินสตาแกรม มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 ยูทูบ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 ไลน์ และ ทวิตเตอร์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.92

ตารางที่ 3 ความต้องการของท่านที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน โดยภาพรวม

โดยภาพรวม	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว	3.67	1.08	มาก
2. ด้านความสะดวกในการเข้าถึง	3.69	1.07	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.59	1.03	มาก
4. ด้านกิจกรรม	3.74	1.04	มาก
5. ด้านการบริการการท่องเที่ยว	3.67	1.04	มาก
6. ด้านองค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว	3.71	1.04	มาก
รวม	3.67	0.98	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกิจกรรม ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 1.04) ด้านองค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.04) ด้านความสะดวกในการเข้าถึง ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.07) ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.08) ด้านการบริการการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.04) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.03)

จากข้อเสนอแนะต่อแหล่งท่องเที่ยวสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวดังนี้:

1. ให้มีการเพิ่มความสามารถในการสื่อสารทุกๆ ครั้งผ่านการใช้งาน QR Code ในการประชาสัมพันธ์ด้วยภาษามือ เพื่อเพิ่มความสะดวกและการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
2. พัฒนาสวนสาธารณะโดยเพิ่มจำนวนต้นไม้เพื่อสร้างมีด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีและดูเขียวขจีมากขึ้น
3. ปรับปรุงสวนสาธารณะที่มีสะพานพระรามเจ็ดโดยพัฒนาระเบียงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสม
4. สร้างถนนทางเท้าแยกกันแบบประเทศจีนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางและป้องกันอุบัติเหตุสำหรับคนพิการทุกประเภท

5. เพิ่มบริการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการเพิ่มเติม เช่น การสร้างถนนเดินทางสะดวกสำหรับคนพิการ การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามข้อแนะนำด้านบนจะช่วยเพิ่มความสะดวกสบายและความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมและทำให้ท่องเที่ยวกลายเป็นประสบการณ์ที่ดีและเข้าถึงได้สำหรับทุกคน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า ความต้องการของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนอยู่ในระดับสูงทั้งด้านกิจกรรม, องค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว, ความสะดวกในการเข้าถึง, คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว, การบริการการท่องเที่ยว, และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยต่างๆ เช่น การจัดโครงสร้างและกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความสนใจและความต้องการของประชาชน การวางแผนการจัดการและพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ การเน้นคุณภาพและบริการที่ดีต่อผู้มาใช้บริการ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม สอดคล้องกับการศึกษาของ นุชรา แสงสุข และคณะ (2565) ศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหวประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1. การจัดการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหว มี 6 ด้านย่อย ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านกระบวนการศึกษา สิ่งแวดล้อม ด้านธุรกิจท่องเที่ยว ด้านการตลาดท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมทางท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น และด้านจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว 2. การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหว มี 3 ด้านย่อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และ 3. การจัดกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหว โดยเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องมีการเคลื่อนไหวมากนัก เน้นกิจกรรมที่ใช้การสื่อสารและทักษะด้านสติปัญญา นักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหวสามารถเข้าร่วมได้โดยปลอดภัย และมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้นักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหวสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยปราศจากอุปสรรค และสอดคล้องกับการศึกษาของสิริรัตน์ ขอบขาย (2559) ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุของจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวมีระดับความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความคาดหวังต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับที่มาก

สรุป

ความต้องการของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนอยู่ในระดับสูงทั้งด้านกิจกรรม, องค์กรในการจัดการและการบริหารการท่องเที่ยว, ความสะดวกในการเข้าถึง, คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว, การบริการการท่องเที่ยว, และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับสูง จากข้อเสนอแนะต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อแนะนำต่อการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวดังนี้:

1. ให้มีการเพิ่มความสามารถในการสื่อสารทุกๆ ครั้งผ่านการใช้งาน QR Code ในการประชาสัมพันธ์ด้วยภาษามือ เพื่อเพิ่มความสะดวกและการเข้าถึงข้อมูลสำหรับคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
2. พัฒนาสวนสาธารณะโดยเพิ่มจำนวนต้นไม้เพื่อสร้างมีด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีและดูเขียวขจีมากขึ้น
3. ปรับปรุงสวนสาธารณะที่มีสะพานพระรามเจ็ดโดยพัฒนาระเบียงถนนและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสม
4. สร้างถนนทางเท้าแยกกันแบบประเทศจีนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทางและป้องกันอุบัติเหตุสำหรับคนพิการทุกประเภท

5. เพิ่มบริการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการเพิ่มเติม เช่น การสร้างถนนเดินทางสะดวกสำหรับคนพิการ

การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามข้อเสนอแนะด้านบนจะช่วยเพิ่มความสะดวกสบายและความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมและทำให้ท่องเที่ยวกลายเป็นประสบการณ์ที่ดีและเข้าถึงได้สำหรับทุกคนการเพิ่มป้ายบอกทางและข้อมูลต่าง ๆ ที่ชัดเจนและสามารถเข้าถึงได้ง่ายจะช่วยให้ผู้มาเยี่ยมชมได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย นอกจากนี้การจัดเตรียมพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกาย, การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการแสดงทางวัฒนธรรม จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

การมีการประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นและองค์กรต่าง ๆ จะช่วยในการพัฒนาสวนสาธารณะบึงหนองบอนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและมีการดูแลรักษาที่ดี เพื่อให้สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูงและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่

การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและการรีไซเคิล ภายในสวนสาธารณะจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการอนุรักษ์ธรรมชาติจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความรักต่อสิ่งแวดล้อมในหมู่ประชาชน ด้วยการดำเนินการตามข้อเสนอแนะและการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกด้านดังกล่าว สวนสาธารณะบึงหนองบอนจะสามารถเป็นที่พักผ่อนและแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าสูงสำหรับทุกคนในสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัย พบว่า ความต้องการของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนโดยทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับสูง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ 1) ปรับปรุงการเข้าถึง เพิ่มทางเดินและทางลาดสำหรับผู้พิการและผู้ที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว 2) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก จัดหาห้องน้ำที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการและเพิ่มป้ายสัญลักษณ์ที่ชัดเจน 3) การจัดการและการบริการ ฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้และความเข้าใจในการให้บริการผู้พิการ 4) กิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยว จัดกิจกรรมที่เหมาะสมและเข้าถึงได้สำหรับผู้พิการ 5) การสื่อสารและข้อมูล จัดทำข้อมูลและป้ายบอกทางที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย รวมถึงการใช้ภาษามือและสื่อเสียงสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้อาศัยความรู้ที่สำคัญ คือ ความต้องการของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะบึงหนองบอนโดยทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับสูง สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การพัฒนาสวนสาธารณะอื่น ๆ ในกรุงเทพมหานคร โดยควรให้ความสำคัญกับ การปรับปรุงการเข้าถึงและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเท่าเทียมกัน สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การส่งเสริมความเข้าถึง พิจารณาวิธีการเพิ่มความเข้าถึงสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว เช่นการใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารหรือการเข้าถึงข้อมูล 2) การพัฒนาความสะดวกสบาย ศึกษาว่ามีวิธีการใดที่สามารถช่วยให้ผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในสวนสาธารณะ 3) การปรับปรุงกิจกรรม วิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย และวิเคราะห์ว่าจะมีกิจกรรมใดบ้างที่สามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตและสร้างประสิทธิภาพในการท่องเที่ยว 4) การพัฒนาการบริการ อย่างอื่นอีกไปยังการปรับปรุงและพัฒนาการบริการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย เพื่อให้การเข้าถึงและประสบการณ์การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างประทับใจ

การวิจัยเหล่านี้สามารถช่วยให้การจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครเพิ่มสมรรถนะในการตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือสื่อความหมายให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2545). *เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI)*. สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2566, จาก <https://dmh.go.th/test/download/files/whoqol.pdf>
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2565). *สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำแนกตามจังหวัด ประเภทความพิการ และเพศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565*. สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://ecard.dep.go.th/nep_all/file/Stat2565/Stat_Dec65.pdf
- กรุงเทพมหานคร เมืองแห่งกีฬา Bangkok Sports City. (2564). “ตอนที่ 17 กีฬาทางน้ำครบวงจร พากย์ภาษาไทย.” ออกอากาศทางยูทูบ. 23 กุมภาพันธ์.
- กาญจนา อังศุฉิล. (2564). *คุณภาพชีวิต และการมีส่วนร่วมในการป้องกันมลพิษทางอากาศและเสียง กรณีศึกษา เมืองเก่าราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกียร วรศักดิ์อม. (2553). *ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: พลิกอปปี้ เซอร์วิสแอนด์ซัพพลาย.
- จุฬารัตน์ ฮาร์ล และศศิธร จันทพันธ์. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ. *วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ*, 4(3), 415-426.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2560). การวิจัยการท่องเที่ยว: หลักการสู่การปฏิบัติในมุมมองอันสังคม. *วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 12(1), 1-5.
- ทิวพร ใจก้อน. (2560). สวนสาธารณะกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2523 – ปัจจุบัน. *วารสารมนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 1(2), 85-101.
- ธฤตวรรณ มาตกุล. (2556). *แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีสานกรณีศึกษา วัดศิลาอาสน์ (ภูพระ) จังหวัดชัยภูมิ (รายงานการศึกษาระดับบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธิดารัตน์ นงค์ทอง และพิมพ์ ขจรธรรม. (2560). การศึกษาคุณภาพชีวิตของคนพิการรุนแรงทางร่างกายและการเคลื่อนไหว. *วารสารพัฒนสังคม*, 19(2), 114 -131.
- นพเก้า หัตถุมพล. (2552). *บทบาทของสวนสาธารณะต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต: กรณีศึกษาสวนสาธารณะหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นุชรา แสงสุข และคณะ (2565). การจัดการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคนพิการทางการเคลื่อนไหว. *วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรีรับใช้สังคม*, 8(1), 50-68.
- ประภาศรี เจริญธูมา, ดร.ชนันท์ เอมพันธ์ และนภวรรณ ฐานะกาญจน์ พงศเชียว. (2565). ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา อ่าวไร่เลอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 13(1), 87-103.
- ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี. (2556). การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปราง อำเภอควนโดน และบ้านโดนปานัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล. *วารสารสิทธิปริทัศน์*, 27(83), 97-112.
- พงศธร จันทรวิโรจน์ และณัฏฐ์ กุลิสร. (2554). พฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยหลังเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง. *วารสารสิทธิปริทัศน์*, 25(77), 33-46.

- พรพิมล ข้าเพชร, ปาริฉัตร ศรีหะริญ และวันดี หิรัญสถาพร. (2564). ความสำคัญ และเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลสู่การวิจัยในศตวรรษ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 32(2), 1-12.
- ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล. (2560). การพัฒนากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวระดับเมืองรองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุคุณภาพ (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ สนั่นเอื้อ. (2560). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการmarkt. อุดรธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *เกี่ยวกับ SDGs*. สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://sdgs.nesdc.go.th /เกี่ยวกับ-sdgs/>
- สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *เศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของไทย ปี พ.ศ. 2560*. สืบค้นเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://www.mots.go.th/download/article/article_20190625160010.pdf
- สิริรัตน์ ชอบขาย. (2559). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการทางการเคลื่อนไหวและผู้สูงอายุของจังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา* (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อมร พงษ์สว่าง และ สิทธิพร สุทร. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายในจังหวัดสระบุรี. *Journal of Modern Learning Development*, 6(6), 104-117.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.